

Norges forskningsråd

Deres ref.	Vår ref	Dato
	23/214	21. desember 2023

Tildelingsbrev 2024 til Norges forskningsråd

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet består av to deler:

- Del 1, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer
- Del 2, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2024 vil komme i supplerende tildelingsbrev.

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer	3
1 Innledning.....	3
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.....	6
3 Tildeling 2024.....	10
4 Andre forutsetninger og krav.....	16
5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024.....	18

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement.....	21
1 Innledning	21

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep 0032 Oslo postmottak@kd.dep.no	Kirkeg. 18 www.kd.dep.no	22 24 90 90 Org.nr. 872 417 842	Avdeling for eierskap i høyere utdanning og forskning	Ane Bilstad Brøyn

2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	21
3	Tildeling 2024	22
4	Felles post for virksomhetskostnader	27
5	Rapportering og resultatoppfølging for 2024	27

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer

1 Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidler Kunnskapsdepartementet styringssignaler og forventninger til Norges forskningsråd for 2024.

1.1 Regjeringens prioriteringer

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for et omstillings- og konkurransedyktig Norge. Regjeringen fører derfor en offensiv kunnskapspolitikk som tar hele landet i bruk. Regjeringen arbeider for en kunnskapssektor preget av tillit og faglig frihet.

I *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023–2032)* peker regjeringen på følgende mål: (1) styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, (2) miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft og (3) høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Det er forventet et mindre handlingsrom i offentlige budsjetter fremover, og regjeringen forventer at Norges forskningsråd bidrar til oppfølgingen av langtidsplanen innenfor rammene av de målene som er satt i tildelingsbrevet.

Regjeringen lanserte høsten 2023 en forsknings- og innovasjonssatsing på kunstig intelligens (KI) og digital sikkerhet for å gi større innsikt i samfunnskonsekvenser for teknologiutviklingen og gi mer kunnskap om innovasjonsmuligheter, både i næringslivet og i offentlig sektor. Vi viser til nærmere omtale i del 2, punkt 3.1. Regjeringen oppgraderer også det nasjonale forskningsnett og erstatter it-systemet til Samordna opptak.

Internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Samarbeid med internasjonale kunnskapsmiljøer har positive ringvirkninger på kvaliteten i norske fagmiljøer, samtidig som det bidrar til å gi unge mennesker verdifull kompetanse om de komplekse utfordringene verden står overfor. Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene samtidig blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. Regjeringen forventer at virksomhetene i sektoren følger [retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid](#) og gjør gode avveininger mellom åpenhet og sikkerhet når man inngår i samarbeid med internasjonale partnere.

Forskningsrådets virkemidler er viktige for å legge til rette for å styrke næringslivets egen innsats for forskning og forskningsdrevet innovasjon. Regjeringen er opptatt av at næringslivet skal forske mer enn det gjør i dag og vil derfor våren 2024 legge fram en strategi med mål om at forskning og utvikling i næringslivet skal utgjøre 2 prosent av BNP. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet følger opp regjeringens strategi. Kunnskapsdepartementet forventer videre at Forskningsrådet vurderer å justere relevante virkemidler for å stimulere til økt FoU-innsats i små- og mellomstore bedrifter i distriktene.

Regjeringen er opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse og vil derfor legge frem en melding til Stortinget om forskningssystemet i løpet av 2025. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet viderefører sitt bidrag inn i arbeidet med systemmeldingen.

Regjeringen fortsetter arbeidet med å styrke norsk fagspråk. I [Frå ord til handling – handlingsplan for å norsk fagspråk i akademia](#) lanserte regjeringen 21 tiltak som omfatter bruk av norsk i undervisning og læring, styrking av norskkompetanse hos undervisere og mer innsats for forskning og formidling på norsk. Regjeringen forventer at planen følges opp av alle virksomheter. Forskningsrådet forventes særlig å følge opp tiltak 15, om å forsterke formidling på norsk fra prosjekter som rådet finansierer, og tiltak 9 om å styrke norsk språkforskning. Departementet vil evaluere sektorens arbeid med norsk fagspråk i 2025.

1.2 Særskilte forventninger

Økonomi og virksomhetsstyring i 2024 og ny budsjettmodell for Forskningsrådet

Det følger av regelverket for økonomistyring i staten at alle virksomheter skal etablere rutiner og systemer for å blant annet sikre at beløpsmessige rammer ikke blir overskredet, at regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig og at økonomistyringen er organisert på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende regelverk.

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet også i 2024 har høy oppmerksomhet på økonomi- og virksomhetsstyring. Vi viser for øvrig til virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd.

Kunnskapsdepartementet viser videre til at Stortinget, jf. Innst. 12 S (2023–2024) vedtak XIII, har gitt Forskningsrådet fullmakt i 2024 til å benytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2024 eller tidligere budsjettår til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 500 mill. kroner.

Som videre oppfølging av bruken av fullmakten, ber Kunnskapsdepartementet om at Forskningsrådet i 2024 rapporterer tertialvis på utviklingen i forbruk, inngåtte forpliktelser og prognoser for avsetninger for alle departementers tildelinger. Kunnskapsdepartementet ber også om tilsvarende rapportering på kap. 285, post 55. Forskningsrådet må kommentere særskilt på negative avsetninger og omtale arbeidet med å redusere disse. Departementet ber om at slik rapport foreligger 20 virkedager etter utløpt tertial, rapporten for siste tertial i 2024 kan leveres i forbindelse med årsrapporten.

I Prop. 1 S (2022–2023) varslet Kunnskapsdepartementet at enkelte poster må kunne ha negative avsetninger fram til forslag til ny budsjettmodell fra Forskningsrådet kan legges fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2024. I Innst. 12 S (2023–2024) har Stortinget sluttet seg til at Forskningsrådet skal bruttobudsjetteres med tilsagnsfullmakter fra og med 2025. Fram til ny budsjettmodell iverksettes fra 1. januar 2025 legges det til grunn at enkelte poster kan ha negative avsetninger som følge av de utlysningene og tildelingene som ble gjennomført Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett i 2022. Videre kan Forskningsrådet lyse ut og tildele midler fra poster som har negativ avsetning, eller forventet negativ avsetning, som følge av forpliktelsene inngått før Revidert nasjonalbudsjett 2022. Forventede forpliktelser som følge av framtidige utlysninger må da ligge under bevilgningsnivået slik at de negative avsetningene kan reduseres over tid.

Arbeidet med ny budsjettmodell har vært en sentral del av oppfølgingen av økonomisituasjonen i Forskningsrådet. Forskningsrådet må ha gode rammevilkår for å løse oppgavene sine effektivt og på en måte som tar hensyn til forskningens langsiktige karakter. Med denne bakgrunn har Stortinget i Innst. 12 S (2023–2024) sluttet seg til regjeringens forslag om å innføre bruttobudsjettering med tilsagnsfullmakter og merinntektsfullmakter for Forskningsrådet fra og med 2025. Kunnskapsdepartementet ber Forskningsrådet sette av tilstrekkelig ressurser og sikre nødvendig kompetanse til å følge opp dette i 2024. Forskningsrådet må få på plass et nytt økonomisystem tilpasset ny budsjettmodell (bruttobudsjetterert virksomhet), og dette må være på plass i god tid før 1. januar 2025. Kunnskapsdepartementet ber om å bli løpende orientert om denne prosessen.

Sett i lys av at Forskningsrådet fra og med 2025 skal bruttobudsjetteres med fullmakter, forutsetter Kunnskapsdepartementet at Forskningsrådet planlegger aktivitetsnivået innenfor rammene av nullvekst i bevilgninger over tid ved inngåelse av nye flerårige forpliktelser i 2024.

Internasjonalt forskningssamarbeid

Kunnskapsdepartementet forutsetter at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet (ERA). Videre skal Forskningsrådet følge opp relevante tiltak i Norsk handlingsplan for Det europeiske forskningsområdet (2022–2024) og utvikling av ny ERA politikkgenda og nye ERA-tiltak. Departementet forventer fortsatt god dialog om Retur-EU. Forskningsrådet skal også bidra til utvikling av anbefalinger for norske hovedprioriteringer for neste rammeprogram for forskning og innovasjon. Departementet forventer at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien, og skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene. I 2024 skal Forskningsrådet særskilt prioritere Sør-Korea, for styrket oppfølging av forskningssamarbeidet i tråd med myndighetsavtalen (MoU) fra 2019.

Norsk polarforskning

Forskningsrådet har en viktig rolle for norsk polarforskning og internasjonalt samarbeid på polarområdet. Forskningsrådet bes videreføre arbeidet med å styrke norsk forskningsledelse på Svalbard og styrke koordinering om samarbeid om polarforskningen. I tillegg til å fordele midler til polarforskning, gjennomfører Forskningsrådet en rekke oppgaver for Kunnskapsdepartementet på det polare området. Dette gjelder oppgaver ved Svalbardkontoret, oppfølging av den arktiske forskningsavtalen, deltakelse i internasjonale arbeidsgrupper og fora, planlegging og gjennomføring av relevante konferanser som f.eks. Svalbardkonferansen samt generell rådgiving og oppfølging av vedtatt politikk angående polarforskning.

Målrettede samfunnsoppdrag

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032, Meld. St. 5 (2022–2023), lanserte regjeringen målrettede samfunnsoppdrag som et nytt virkemiddel. Forskningsrådet skal i 2024 videreføre arbeidet med å bidra i utviklingen av samfunnsoppdragene for bærekraftig før og inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Arbeidet skal bygge på god samhandling og koordinering med relevante virksomheter slik at hele utviklingsløpet og grunnleggende kunnskapsoppbygging ses i sammenheng. Oppdraget vil bygge videre på det etablerte samarbeidet i virkemiddelapparatet, herunder det nasjonale arbeidet med EUs samfunnsoppdrag. De to omtalte nasjonale målrettede samfunnsoppdragene er tverrsektorielle og krever samarbeid mellom involverte departementer og relevante aktører. Klima- og miljødepartementet er i gang med å utrede et samfunnsoppdrag om sirkulærøkonomi, jf. Prop.1 S (2023–2024) for budsjettåret 2024 for Kunnskapsdepartementet og for Klima- og miljødepartementet. Hvert samfunnsoppdrag har ett koordinerende departement.

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i det videre arbeidet med samfunnsoppdragene.

Samarbeid med øvrige virkemiddelaktører

Videreutviklingen av den digitale løsningen *Én vei inn* er en viktig del av arbeidet med å bedre brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet. Det overordnede målet med *Én vei inn* er å gjøre virkemiddelapparatet enklere tilgjengelig og mer helhetlig for næringslivet. *Én vei inn* skal være en digital inngang til virkemiddelapparatet der brukerne kan få rask avklaring og veiledning til videre kontakt. Departementet ber Forskningsrådet fortsette samarbeidet med Innovasjon Norge om utviklingen i 2024. Oppdraget knyttet til *Én vei inn* i 2024 vil bli ytterligere konkretisert i et eget tillegg til oppdragsbrev til Innovasjon Norge. De andre virkemiddelaktørene vil motta kopi av brevet.

Arbeid for å redusere søknadsmengden

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet viderefører arbeidet med å redusere søknadsmengden fremover, jf. tildelingsbrevet for 2023. Ambisjonen på sikt er en innvilgelsesprosent på om lag 25 prosent på hver utlysning (alle utlysningene), og at ressursbruken, som er knyttet til søknadsbehandlingen, reduseres betraktelig. Kunnskapsdepartementet ber Forskningsrådet rapportere på egnet måte på arbeidet med omleggingen av søknadssystemet og vurdere effekten av de endringene som er gjort.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Nedenfor følger mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådets virksomhet i 2024. Mål og strategiske områder er det samme som for 2023. Deler av den faste styringsinformasjonen er justert, og tilleggsinformasjonen er ny for 2024.

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall, med vekt på utvalgte dimensjoner.
- Utvikling i åpen publisering i Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall.
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2024:

- Statusrapport for arbeidet med omleggingen av FRIPRO til løpende søknadsmottak, -behandling og tildeling med vekt på erfaringer i sektoren og Forskningsrådet og innvirkning på kvalitet, antall søknader og tildelingsprosent.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Søknadsdata og resultater fra fagfellevurderingene (karakterer).

Tilleggsinformasjon 2024:

- Resultater fra fagevalueringene av biovitenskap og naturvitenskap.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.

Strategisk område: Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt.

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi.

Tilleggsinformasjon 2024:

- Hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer næringslivet i ulike deler av landet og ulike bransjer.

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner.
- Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner (Denne indikatoren må eventuelt revurderes i lys av omleggingen av FORNY. Er i dag avhengig av rapportering fra TTOene. Ny indikator må utarbeides i dialog mellom Forskningsrådet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet).

Tilleggsinformasjon 2024:

- Næringslivets deltakelse i ulike deler av Horisont Europa.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning har seks tematiske prioriteringer:

- Hav og kyst
- Helse
- Klima, miljø og energi

- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Styringsinformasjon

Forskningsrådet skal rapportere på sitt bidrag til tilstanden og utviklingen innenfor de seks tematiske prioriteringene i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Det bør være en felles tilnærming i opplegg for styringsinformasjon for alle de strategiske områdene under mål tre.

Forskningsrådet skal gjøre kvalitative vurderinger av egen innsats og rolle innenfor de tematiske prioriteringene og styringsinformasjonen skal settes inn i en kontekst som viser Forskningsrådets merverdi.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og – resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU-prosjekter langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets satsinger.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill og samarbeid i forskningssystemet. Monitorere samarbeidsmønstre i Forskningsrådets prosjekter.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Styringsinformasjon

- Forskningsrådets rådgivningsrolle i forbindelse med design, etablering og

implementering av de to samfunnsoppdragene:

- Bærekraftig før
- Inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

3 Tildeling 2024

3.1 Virksomhetskostnader

Kap. 285 Norges forskningsråd	Kroner
Post 55 Virksomhetskostnader	766 873 000
Sum	766 873 000

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene og allmennrettet formidlingsarbeid. Forskningsrådet spiller også en viktig rolle som pådriver for økt forskningssamarbeid med ledende internasjonale kunnskapsmiljøer. I 2024 skal Forskningsrådet bistå fylkeskommunene med eventuell restaktivitet etter avvikling av Kunnskapsdepartementets tilskudd til regionale forskningsfond.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres innenfor den økonomiske rammen for posten, jf. vedlegg 2 om retningslinjer for styring av virksomhetskostnader. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til etatsstyringen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

Endringer på kap. 285, post 55 skyldes:

- en reduksjon på 42 119 000 kroner, som innebærer at Forskningsrådet skal fortsette arbeidet med å vurdere og gjennomføre kostnadsreducerende tiltak i virksomheten.
- en økning på 4 000 000 kroner i 2024 for å redusere risiko i omleggingen til ny budsjettmodell. Det legges opp til at tildelingen til dette formålet blir videreført i 2025 med 2 000 000 kroner, med forbehold om Stortingets budsjettvedtak.
- en økning på 2 000 000 kroner til Forskningsrådets arbeid med oppfølging av satsingen *Fremtidens databehandling med vekt på kunstig intelligens, digital sikkerhet og samfunnskonsekvenser av den digitale teknologiutviklingen*.

- en økning på 2 000 000 kroner hvorav 1 000 000 kroner skal settes av til arbeid med felles oppdrag om innspill til forskningssystemmeldingen samt øvrige utredningsbehov etter dialog med Kunnskapsdepartementet.
- en økning på 3 400 000 kroner til oppdrag om grønn prosjektklassifisering og rapportering fra Nærings- og fiskeridepartementets budsjett.
- en økning på 1 000 000 kroner til arbeidet med Energi21-strategien fra Olje- og energidepartementets budsjett.
- en økning på 1 243 000 kroner til oppdraget om å være det nasjonale koordineringssenteret for cybersikkerhet for hele programperioden til Digital Europe Programme (DIGITAL) 2021–2027 fra Justis- og beredskapsdepartementets budsjett.
- en økning på 1 000 000 kroner for å gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand i 2023 og 2024 fra Klima- og miljødepartementets budsjett.
- en teknisk flytting på 1 545 000 kroner til oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping fra Klima- og miljødepartementets budsjett.

3.2 Strategiske forskningsprioriteringer

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå kap. 285, post 51 med sikte på å rydde i det som blir finansiert over den nye posten. Departementet vil i den sammenheng fortsette dialogen med Forskningsrådet.

3.3 Oversikt over oppdrag

Her samles krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2024. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
HelseOmsorg21-monitor	HOD	HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

Kommersialisering av forskningsresultater	KD	Forskningsrådet bes om å gi en foreløpig vurdering av den nye ordningen i FORNY innført i 2023 som skal bidra til å finansiere den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen; den såkalte «TTO-funksjonen» innen mai 2024. Videre bes Forskningsrådet om å utarbeide justerte kriterier for ny utlysning av midlene i 2025, i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og andre aktuelle departementer.
Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021–2024	KLD	Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021–2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
Mission Innovation Zero-Emission Shipping	KLD	En videreføring av oppfølgingen av Mission Innovation Zero-Emission Shipping.
Prosess 21	NFD	Industriforumet Prosess21 er videreført i treårsperioden 2022–2024 med et nytt mandat og en årlig grunnfinansiering på 3,1 mill. kroner. Sekretariatsansvaret for Prosess21 er plassert hos Forskningsrådet. Det medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i treårsperioden på til sammen 9,3 mill. kroner.
Grønn plattform	NFD	Det ble i 2022 rammeoverført 4,1 mill. kroner til KD for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering. Dette videreføres dermed i 2024.
Oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen	NFD	Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert faglig samarbeid med andre aktører for å videreføre Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten «Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av instituttsektoren». Forskningsrådet bes følge opp rapporten i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.
Havsekretariatet	NFD	Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet.
JPI Oceans	NFD	Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2024. NFD ber

		derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, blant annet med bemanning av nordmenn i sekretariatet i tiden framover. Arbeidet med JPI Oceans ses i sammenheng med norsk oppfølging av Horisont Europa-partnerskapet for en bærekraftig blå økonomi og EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann innen 2030.
Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa	NFD	Midler til oppfølging av partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285, post 55, og Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet.
En vei inn og felles førstelinjetjeneste	NFD	Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.
Måling av kvinners bruk av virkemiddelapparatet	NFD	Forskningsrådet bes om å delta i arbeidet ledet av Innovasjon Norge om måling av kvinners andel av virkemidlene som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva forvalter. Innovasjon Norge er bedt om å slutføre arbeidet med forslag til et sammenliknbart system som skal registrere kvinners andel av bruk av de virkemidler forvaltet av aktørene. Det kan bygges videre på tidligere arbeid i 2021. Det vektlegges at måling av kvinners andel skal være mest mulig sammenliknbart på tvers av virkemidlene i Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet og muliggjøre en samordnet rapportering av denne andelen.
Internasjonalt sekretariat (Mission Innovation, IEA, mv.)	OED	Forskningsrådet skal ha ansvar for sekretariatet også i 2024. Det er tidligere rammeoverført 2 mill. kroner til KDs kap. 285, post 55.
Evaluering av Pilot-T og/eller Transport 2025	SD	Samferdselsdepartementet ber om at Forskningsrådet leverer en skisse til alternative innretninger til evaluering av Pilot-T og/eller Transport 2025 senest innen utgangen av januar 2024. Basert på denne skissen vil Samferdselsdepartementet vurdere om det innenfor rammen av de tildelte midlene kan igangsettes en slik evaluering.

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Forskningsrådets samarbeid med stiftelser, fond mv.	HOD	Forskningsrådet bes styrke samarbeidet med stiftelser og fond med sikte på å få til mer samarbeid om folkehelseforskning. Mer slikt samarbeid kan bidra til mer kunnskapsbaserte tilskudd til frivilligheten, og det kan også ses i tilknytning til det målrettede samfunnsoppdraget på inkludering som er under planlegging. Oppdraget vil ha en ramme på 80 000 kroner.
Nasjonalt koordineringssenter for cybersikkerhet	JD	NSM og NFR er utpekt til å være det nasjonale koordineringssenteret for cybersikkerhet for hele programperioden til DIGITAL, dvs. ut 2027. Rammen for oppdraget er 1,2 mill. kroner for å dekke et årsverk til dette arbeidet ut 2027.
Fremtidens databehandling	KD	Forskningsrådet skal iverksette regjeringens nye satsing på <i>Fremtidens databehandling</i> . Det er i 2024 tildelt 2 mill. kroner for arbeidet, jf. omtalen over.
Utredningsoppdrag knyttet til forskningssystem-meldingen	KD	2 mill. kroner settes av til to ulike utredningsoppdrag knyttet til stortingsmelding om forskningssystemet som følges opp i dialog med Kunnskapsdepartementet.
Omlagging til ny budsjettmodell	KD	Virksomhetskostnadene økes med 4 mill. kroner til Forskningsrådets arbeid for å redusere risikoen i omlaggingen til ny budsjettmodell. Forskningsrådet må sette av tilstrekkelig ressurser og sikre nødvendig kompetanse til å følge opp dette i 2024, herunder å få på plass et nytt økonomisystem tilpasset ny budsjettmodell.
Talentsenter i realfag	KD	Talentsenter-ordningen overføres til Norges forskningsråd. I supplerende tildelingsbrev 2023 har Forskningsrådet fått tildelt 300 000 kroner til utredning om ny innretning av Talentsenter i realfag. Departementet vil komme tilbake til dekning av virksomhetskostnader når innretningen er besluttet.
Forskning på distriktsutfordringer	KDD	Forskningsrådet skal i 2024 innhente kunnskapsgrunnlag for vurdering av videre satsing på forskning på distriktsutfordringer og regional utvikling fra 2025. Denne skal finansieres med totalt inntil 1,5 mill. kroner, med 2/3 fra KDD og 1/3 fra DFD. Departementene vil komme tilbake til hvordan finansiering og fordeling skal løses i praksis.
Fagfellevurdering	KLD	Fortsette gjennomføringen av en naturvitenskapelig fagfellevurdering av fagsystemet for økologisk tilstand,

		som ble begynt i 2023 og avsluttes i 2024, 1 mill. kroner i 2024. Midlene rammeoverføres fra KLDs kap. 1420, post 21 til KDs kap. 285, post 55.
Sekretariatet for Energi 21	OED	Det er rammeoverført 1 mill. kroner til KDs kap. 285, post 55 til en styrking av sekretariatet.
Oppfølging av regjeringens mineralstrategi	NFD	I mineralstrategien er det lagt inn to tiltak som skal følges opp av Forskningsrådet; oppdrag om å vurdere behovet for kompetansebygging og forskning knyttet til nærmere angitte områder og formål og oppdrag for å innhente kunnskap, kartlegge forskningsbehov og identifisere utfordringer og muligheter knyttet til ressursutnyttelse og disponering av overskuddsmasser fra mineralutvinning. I revidert nasjonalbudsjett 2023 ble det bevilget 5 mill. kroner, og i 2024 er det øremerket ytterligere 5 mill. kroner til oppfølgingen av de to tiltakene. Det tas sikte på å rammeoverføre sistnevnte til KDs kap. 285, post 55 ifm. revidert nasjonalbudsjett for 2024.
Maritim SNE i DG Research and Innovation	NFD	Forskningsrådet bes administrere arbeidsgiveransvar og faglig oppfølging av en nasjonal ekspert til Europakommisjonen DG research and innovation, under ordningen Seconded National Experts. Kostnader knyttet til stillingen skal dekkes av den maritime forskningsbevilgningen på kap. 920.51. NFD vil ha nærmere dialog med Forskningsrådet om oppfølging av stillingen, og legge til rette for at midler til stillingen blir rammeoverført til KDs kap. 285, post 55 ifm. revidert nasjonalbudsjett for 2024.
Grønn prosjektklassifisering og rapportering	NFD	Det er rammeoverført 3 400 000 kroner fra NFDs budsjett til KDs kap. 285, post 55 til oppdrag om grønn prosjektklassifisering og rapportering. For nærmere omtale av oppdraget vises det til NFDs tildelingsbrev for 2024 til Forskningsrådet.
Helsenæringen og produksjon av legemidler	NFD	To mindre oppdrag relatert til helsenæringen og katapultordningen samt produksjon av legemidler (NFR i samarbeid med IN og Siva). SIVA har fått i oppdrag å ta hovedansvaret for helhetlig koordinering av oppdragene. NFD vil ha videre dialog med Forskningsrådet om arbeidsbelastning og finansiering. En eventuell økning av virksomhetskostnader vil bli håndtert i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2024.

3.4 Administrative fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerede fullmakter følger i vedlegg 3 *Fullmakter 2024 for Norges forskningsråd*.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.

Norges forskningsråd skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Norges forskningsråd skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Norges forskningsråd skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Norges forskningsråd skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse.

Norges forskningsråd skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Norges forskningsråd skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller

kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Norges forskningsråd skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2024 sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapportene.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet, herunder både samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Norges forskningsråd holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

For å styrke og utvikle sikkerhetsarbeidet i kunnskapssektoren, har HK-dir fått i oppgave å utvide sitt eksisterende fagmiljø for informasjonssikkerhet og personvern, til å også omfatte samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. HK-dir har i den forbindelse fått i oppgave å vedlikeholde en løpende situasjonsforståelse for Kunnskapsdepartementet, ved å blant annet kartlegge sikkerhetstilstanden i sektoren.

Norges forskningsråd skal i årsrapporten for 2024 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har Norges forskningsråd for dette arbeidet?
2. Når reviderte Norges forskningsråd sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2024.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap. 7).

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Krav i virksomhets- og økonomiinstruksen skal ligge til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i Norges forskningsråd. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og

den raske teknologiske utviklingen, forventer Kunnskapsdepartementet at Norges forskningsråd styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024

5.1 Årsrapport 2024

Kunnskapsdepartementet understreker at Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Nærmere krav til årsrapporten framgår av Vedlegg 1 *Krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024*.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets resultater og skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter. Vi viser også til punkt 5.3 om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

5.1.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

I årsrapporten skal Forskningsrådet presentere all informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse. Mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere på framgår i punkt 2 ovenfor.

Når det gjelder videre utvikling av rapport på samlet måloppnåelse, framgår departementenes forventninger i tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøte 2023.

5.1.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og arbeid med Prop.1 S. I punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging for 2024*, i departementenes tildelingsbrev (Del 2 av dette brevet), framgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departement forventer å få rapportering på.

5.2 Etatsstyringsmøtet 2024

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2024 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **4. juni 2024 klokken 09:00-11:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse fra Forskningsrådets styre.

5.3 Frister

Følgende forkortelser er brukt i tabellen under: KD (Kunnskapsdepartementet), NFR (Norges Forskningsråd).

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Årsrapport 2024 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2025	Departementene, DBH	Viser til punkt 5.1 over om årsrapport 2024, samt vedlegg 1 om krav til årsrapport 2024. Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framkomme i note i årsregnskapet.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2025	Departementene	
Tertialvis rapportering på avsetninger		KD	Vi viser til punkt 1.2 om <i>Økonomi og virksomhetsstyring i 2024 og ny budsjettmodell for Forskningsrådet</i> . NFR skal i 2024 rapportere tertialvis på utviklingen i forbruk, inngåtte forpliktelser og prognoser for avsetninger for alle departementer. KD ber også om tilsvarende rapportering på kap. 285, post 55. NFR må kommentere særskilt på negative avsetninger og omtale arbeidet med å redusere disse. Se nærmere omtale over.
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2024	1. juli 2025	KD	NFR skal rapportere om forskningsfondenes virksomhet, sitt samarbeid med fondene, og for bruken av midlene tildelt NFR til dekning av administrative oppgaver, jf. Forskrift om de regionale forskningsfondene, fastsatt av KD 18.12.2019.
Årsrapport for de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene 2024	30. juni 2025	Departementene	Rapporten skal redegjøre for instituttenes virksomhet i 2024.
Rapportering om Skattefunnordningen for 2023		NFD	NFD ber om at Forskningsrådet rapporterer for 2023 om Skattefunnordningen innen 1. mai 2024.
Vedtatt budsjett for 2024	1. mars 2024	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan NFR vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2023–2024) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på porteføljer og kap. og

			post. Oversikten skal gi informasjon om de ulike porteføljenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettporteføljene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle budsjettformålenes budsjett for 2022, budsjett for 2023 og disponibelt budsjett 2024 (som inkluderer avsetninger fra tidligere år).
Budsjettforslag 2026	1. nov. 2024	Departementene	<p>Budsjettforslaget skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budsjettforslag 2026 for nullvekst. Forslaget skal inkludere prognoser for utbetaling og forpliktelser for 2026, 2027 og 2028 per portefølje (se over vedrørende budsjettformål) og per budsjettpost. Dersom det foreslås omprioriteringer innenfor post og eller mellom poster, skal det synliggjøres hvor frihetsgraden er, ev. hva som nedprioriteres. - Forslag til satsinger finansiert gjennom økt bevilgning. - Oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. <p>Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. NFRs budsjetttråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til tilbakemelding fra etatsstyringsmøtet 2023 og retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for NFRs arbeid med budsjettforslaget, jf. utredningsinstruksen.</p>

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

1	Innledning	21
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	21
3	Tildeling 2024	22
4	Felles post for virksomhetskostnader	27
5	Rapportering og resultatoppfølging for 2024	27

1 Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024), Prop. 1 S (2023–2024).

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til del 1 av dette tildelingsbrevet for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene.

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer
- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til punkt 2 (*Mål, strategiske områder og styringsinformasjon*) i del 1 av dette tildelingsbrevet.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i Vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2024*. Vi viser også til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging 2024* nedenfor,

for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Tildeling 2024

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette Norges forskningsråd 6 141 479 000 kroner i 2024.

Kunnskapsdepartementet viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet: del II Nærmere om budsjettforslaget, programkategori 07.10 *Administrasjon*, 07.20 *Grunnoppfølging*, 07.60 *Høyere utdanning og forskning* og del III Omtale av særskilte tema, kap. 5 om forskning og utvikling i statsbudsjettet. Fordelingen av midler over budsjettkapitler og -poster i departementets budsjett følger nedenfor.

3.1 Kap. 285, post 51, 52 og 55

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 51	Strategiske forskningsprioriteringer	3 013 973 000
Sum		3 013 973 000

Post 51 Strategiske forskningsprioriteringer er en sammenslåing av tidligere kapittel 285, post 53 Sektoroverskridende og strategiske satsninger og post 54 Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse.

Tildelingen skal bidra til å oppnå målene og prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Inkludert i dette er forsknings- og datainfrastruktur av nasjonal strategisk interesse og støtte til internasjonalt forskningssamarbeid. Midlene til infrastruktur skal videreføres på minimum samme nivå som tildelingen for 2023. Resterende midler skal brukes til sektoroverskridende og strategiske satsninger.

Satsingen *Fremtidens databehandling* skal ha et omfang på til sammen minst 1 mrd. kroner i perioden 2024–2028. Satsingen skal ha tre hovedspor:

- Forskning om konsekvenser av kunstig intelligens og annen digital teknologi for samfunnet. Sentrale temaer vil være demokrati, tillit, etikk, økonomi, rettssikkerhet, lovreguleringer, personvern, undervisning og læring, kunst og kultur.
- Digitale teknologier som forskningsområde i seg selv, altså forskning på blant annet kunstig intelligens, digital sikkerhet, neste generasjons IKT, nye sensorer og kvanteteknologi.
- Forskning på hvordan digitale teknologier kan brukes til innovasjon i næringslivet og offentlig sektor og hvordan kunstig intelligens kan brukes i forskningen på mange ulike fagområder.

Forskningsrådet må se *Fremtidens databehandling* i sammenheng med den øvrige innsatsen i Forskningsrådets porteføljer på områdene kunstig intelligens, digital sikkerhet og

samfunnskonseskvenser av teknologiutviklingen. Satsingen skal komme i tillegg til allerede pågående aktivitet på disse områdene.

Fremtidens databehandling skal bidra til en varig styrking av de fagområdene som i dag forsker på digitale teknologier som kunstig intelligens og digital sikkerhet i tillegg til de fagområdene som forsker på samfunnskonseskvenser av den digitale teknologiutviklingen. Det er særlig viktig å bidra til en styrking av de områdene der vi i dag har for svake fagmiljøer eller kunnskapshull.

103,7 mill. kroner av tildelingen skal finansiere forskning og innovasjon i, om og med kommunale helse- og omsorgstjenester, med utgangspunkt i kunnskap kommunene har behov for. For å identifisere behov skal Forskningsrådet samarbeide tett med KS om Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF).

Satsingen på Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning, forskning og innovasjon (INTPART) skal videreføres på samme nivå. De konkurranseutsatte midlene til polarforskning blir videreført.

10 mill. kroner av tildelingen skal gå til å styrke ordningen for nærings-ph.d. og 10 mill. kroner til å styrke tidligfasekommersialisering i FORNY. Dette vil bidra til å styrke næringslivets kontakt med forskningsutførende sektor og øke næringslivets kompetanse. Forskningsrådet bes om å videreføre arbeidet med mål om økt kommersialisering av resultater fra offentlig finansiert forskning, herunder videreutvikling av FORNY. Viser til omtale av oppdrag knyttet til dette under punkt 3.3 i del 1 av tildelingsbrevet.

10 mill. kroner av tildelingen skal gå til å styrke ordningen for norsk deltakelse som tredjeland i forsknings- og utdanningsprogrammet til Det europeiske atomfelleskapet (Euratom). Tildelingen skal omfatte alle utlysninger i regi av Euratom og tilknyttede partnerskap, også forskning på fisjonsenergi og fusjonsenergi.

Tildelingen skal også finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsning på infrastruktur, Norges bidrag til internasjonale infrastrukturprosjekter der Norge har et særlig ansvar og basisbevilgning til Sigma2 AS.

Tildelingen skal også gå til Retur-EU, en ordning for å støtte opp om de norske instituttene sin deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa. Det vises til Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet hvor det fremgår at rammen for Retur-EU er satt til 500 mill. kroner fra og med 2023.

10 mill. kroner av tildelingen skal over to år brukes til å videreføre arbeidet utført av Norges nasjonale kompetansesenter for tungregning. Det vises til at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil videreføre Kommunal- og distriktsdepartementets tidligere bidrag til finansiering av tiltaket med totalt 10 mill. kroner over to år i perioden 2024-2025.

I regjeringens handlingsplan for norsk fagspråk i akademia er et av tiltakene å sikre bærekraftige fagmiljøer i norsk språkforskning, herunder terminologi, leksikografi, stedsnavngransking og språkteknologi. Tiltaket følges opp i 2024 med en satsing på 15 mill. kroner som skal brukes til utlysning av en senterordning for norsk språkforskning. Senterordningen skal ha en varighet på 5 år, med mulighet for 3 års forlengelse. Satsingen skal bidra til en varig styrking av feltet, også med tanke på rekruttering.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 52	Langsiktig, grunnleggende forskning	1 769 145 000
Sum		1 769 145 000

Kunnskapsdepartementet har et særskilt ansvar for å finansiere forskning som ikke er øremerket spesielle temaer eller formål. Tildelingen over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning, bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i forskningsmiljøer eller på et spesifikt forskningsområde, samt bidra til å utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet.

Det vises til supplerende tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 21. september 2023 om konkurransen Unge forskere. Forskningsrådet skal i 2024 tildele 750 000 kroner fra kap. 285, post 52 til konkurransen Unge forskere i Akademiet for Yngre Forskere.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 55	Virksomhetskostnader	766 873 000
Sum		766 873 000

For nærmere omtale se del 1, punkt 3.1.

3.2 Kap. 201, post 50

Kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag		Kroner
Post 50	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning	230 600 000
Sum		230 600 000

Kunnskapsdepartementet har i 2024 opprettet en ny budsjettpost som skal finansiere aktiviteter i Forskningsrådet som styrker analyse- og kunnskapsgrunnlaget om sektorene departementet har ansvaret for. Midlene er flyttet fra kap. 201, post 21 i sammenheng med ny poststruktur for FoU-bevilgninger til Forskningsrådet.

Midlene skal blant annet fremme metodemangfold i utdanningsforskning, styrke vitenskapelig kompetanse der forskningstradisjonene er svake, og stimulere både til arbeid på tvers av forskningsdisipliner og til brukermedvirkning i utdanningsforskningen.

Midlene skal bidra til å nå målene i departementets *Strategi for utdanningsforskning 2020-2024*. Dette innebærer blant annet satsing på unge talenter for å bygge framtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt og videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene.

Deler av midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning og til å fremme forskning om inkludering av utsatte barn og unge. Det skal også være rom for

utlysning av midler til videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.

Forskningsrådet har også anledning til å bruke midler fra Kunnskapsdepartementet til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

En egen satsning i Forskningsrådet (FORINNPOL) har finansiert tre sentre som har styrket kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken. Det er fortsatt behov for innsikt i hvordan vi kan forstå og utvikle kvalitet i forskningen, hvordan vi bedre kan ta forskning i bruk og på hvilke måte resultater og effekter av forskning oppstår, og hva som kan fremme omstillingen til en mer bærekraftig og smartere norsk økonomi. Innenfor rammen på denne posten skal 13,5 mill. kroner gå til dette formålet i 2024.

Tildelingen skal også finansiere forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis («SpedAims») med totalt 8,5 mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet vil ta initiativ til nærmere dialog med Forskningsrådet om fornyelsen av departementets strategi for utdanningsforskning fra og med 2025.

3.3 Kap. 226, post 71

Kap. 226	Kroner
Post 71 Tilskudd til vitensentre	115 585 000
Sum	115 585 000

Vitensentrene er et viktig virkemiddel for å øke kunnskap i teknologi og realfag og bidrar til å skape interesse for, og rekruttering til, et kompetanseområde Norge trenger. Høsten 2023 er det 13 vitensentre i Vitensenterprogrammet i Forskningsrådet.

I Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet er det varslet at departementet vil legge om ordningen med talentsenter i realfag. Ordningen er i dag lagt til seks vitensentre. Omleggingen skal bidra til at tilbudet øker motivasjon og mestring i realfag for en bredere elevgruppe enn i dag. Forvaltningen av ordningen overføres fra Utdanningsdirektoratet til Forskningsrådet. Det vises til supplerende tildelingsbrev for 2023 av 16. september 2023 der Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet i oppdrag å foreslå ny innretning av ordningen innen 30. april 2024. Departementet vil komme tilbake til dekning av virksomhetskostnader når innretningen er avklart.

Midlene til ordningen som tidligere er tildelt Utdanningsdirektoratet på kap. 226, post 21 er overført til kap. 226, post 71 ifm. statsbudsjettet for 2024. Dette utgjør 12,3 mill. kroner. Tildelingen er økt med ytterligere 5 mill. kroner ifm. omleggingen. Av totalt 17,3 mill. kroner skal 300 000 kroner gis som tilskudd til Vitensenterforeningen. 12 mill. kroner skal utbetales til de seks vitensentrene som har fått tilskudd til talentsenter tidligere. Departementet vil komme tilbake til føringer for økningen på 5 mill. kroner når innretningen på ordningen er avklart.

3.4 Kap. 287, post 70

Kap. 287		Kroner
Post 70	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt	245 303 000
Sum		245 303 000

Midlene på denne posten skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. 5,4 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) ved Vestlandsforskning i Sogndal.

3.5 Øvrige budsjettekniske forhold

Simula AS og Uninett Sigma2 AS

Øremerkede tilskudd til Simula AS og Uninett Sigma2 AS på kap. 285, post 52 og post 51 er på til sammen 130 525 000 kroner, jf. tabell 4.27 i Prop. 1 S (2023–2024).

Christian Michelsens institutt

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 287, post 70.

Øvrige forhold

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet og Innst. 12 S (2023–2024).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2024.

3.6 Fullmakt til omfordeling

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til nullbudsjett for forskningsmidlene for 2024 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2024 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet. Vi viser til særskilt omtale under kap. 285, postene 51 og 52 for sistnevnte.

De midler som Kunnskapsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelse sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles

videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Vi viser til punkt 3.1 i del 1 av dette tildelingsbrevet for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på:

- Strategiske forskningsprioriteringer
- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Forskning om utdanning og forskning

Rapportering på bruk av midlene skal skje i tråd med kravene i vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2024*, under punktet om *Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)*.

5.1 Styringsmøter 2024

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2024. Møtet er arena for strategisk dialog med Forskningsrådet om forskning om utdanning og forskning.

Styringsmøtet vil finne sted **14. juni 2024 klokken 09:00-11:00** i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for styringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før styringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)

ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad

konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instruksjer oppgitt nedenfor finnes på [Kunnskapsdepartementets nettside](#):

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport 2024
- Vedlegg 2: Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Norges forskningsråd
- Vedlegg 3: Fullmakter 2024 Norges forskningsråd
- Virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og familiedepartementet

Finansdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriksdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Olje- og energidepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet

Riksrevisjonen